

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecători: Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare, declarate de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina și de către avocatul Vieru Vadim în numele părții vătămate Sannier Patrick prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Bălți sediul Central din 27 decembrie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 aprilie 2018, în cauza penală privind-o pe

Fadievici Marina xxxxx, născută la xxxxx, originară din or. xxxxx, domiciliată în mun. xxxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 05.12.2014 - 27.12.2016;
2. Instanța de apel: 24.01.2017 - 19.04.2018;
3. Instanța de recurs: 04.07.2018 - 26.03.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 27.12.2016, a fost încetat procesul penal în privința lui Fadievici Marina, învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, în legătură cu faptul că există o ordonanță a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă, de scoatere de sub urmărire penală.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, Fadievici Marina este învinuită pentru faptul că, în anul 2003, prin intermediul rețelei Internet, a făcut cunoștință cu cetățeanul Franței, Sannier Patrick Francois Domingos, și ulterior aflând de la ultimul că, el este un om bogat, cu o anumită avere, care se ocupă cu business în domeniul agriculturii, acționând cu un plan bine gândit, îndreptat spre dobândirea ilicită prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane și anume surselor bănești care aparțin lui Sannier Patrick Francois Domingos, pentru a face cunoștință cu dânsul în relații mai apropiate, l-a invitat în Republica Moldova în mun. Bălți. Ulterior, profitând de faptul că, Sannier Patrick Francois Domingos dorește să-și extindă afacerile sale pe teritoriul Republicii Moldova și să investească în acest business sursele bănești, a intrat în încredere deplină a ultimului, stabilind cu dânsul relații intime, cu scopul de a deveni persoana lui de încredere în afaceri. Astfel, la 27.09.2005, Sannier Patrick Francois Domingos a înregistrat în Registrul

de Stat al persoanelor juridice a Republicii Moldova o întreprindere cu capital străin ÎCS „PS-International” SRL, al cărui fondator este el, activitatea principală a întreprinderii fiind activitate în domeniul agriculturii, iar Fadievi Marina, folosindu-se de relații de încredere în calitate de concubină, continuând intenția sa criminală, îndreptată spre obținerea ulterioară ilegală a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, l-a convins pe Sannier Patrick Francois Domingos de a o desemna în funcția de director al acestei companii. Știind că el nu deține cetățenie a Republicii Moldova și nu cunoaște legislația Republicii Moldova și anume faptul că, conform Legii RM nr.1308-XIII din 25.07.1997 Privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, cetățenilor străini și persoanelor juridice ale căror capital social conține investiții străine, îi este interzisă procurarea în proprietate a terenurilor cu destinație agricolă, sub pretextul de activitatea comercială comună, iar ulterior pentru a îndeplini intenția sa criminală, l-a convins pe Sannier Patrick Francois Domingos în aceea că, pentru activitatea comercială normală a ÎCS „PS-International” SRL, terenurile agricole procurate de către el pe teritoriul Republicii Moldova trebuie să fie înregistrate formal pe numele ei, ca ulterior din numele ei, ca persoană fizică, aceste terenuri agricole să fie transmise în arendă pe termen îndelungat întreprinderii ÎCS „PS-International” SRL, fapt care îi permitea de a se folosi cu dreptul juridic la deținerea, folosirea și administrarea terenurilor agricole, procurate pe sursele bănești ale lui Sannier Patrick Francois Domingos și înstrăinarea lor fără consimțământul acestuia.

Astfel, în perioada de timp cuprinsă între luna decembrie 2005 și luna iunie 2012 pe surse bănești primite în euro de la Sannier Patrick Francois Domingos, prin intermediul sistemelor bancare „Western Union” și „Money Gram” în instituțiile bancare pe teritoriul Republicii Moldova și anume în „Banca de Economii” SA, „Unibank” SA, „FinComBank” SA, „Moldova Agroindbank” SA, „Victoriabank” SA, „Energbank” SA și „Moldindconbank” SA, a achiziționat de la persoane fizice terenurile agricole situate pe teritoriul mun. Bălți satul Sadovoe cu numere cadastrale xxxxxxx; în raionul Sîngerei satul Dobrogea Veche cu numărul cadastral xxxxx; în raionul Fălești satul Pîrlița cu numere cadastrale xxxxx; pe care le-a înregistrat la ÎS „Cadastru” pe numele său, precum și terenurile cu destinația agricolă pe teritoriul mun. Bălți cu numere cadastrale xxxxx pe care le-a înregistrat la ÎS „Cadastru” în numele mamei sale Cazac Liudmila.

Tot ea, continuând intenția sa criminală, îndreptată spre obținerea ilegală a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul necesităților de serviciu și îndeplinirii normale a atribuțiilor ei de serviciu în calitate de director al întreprinderii ÎCS „PS-International” SRL, l-a convins pe Sannier Patrick Francois Domingos să procure pe numele ei un automobil de serviciu, ca rezultat, la 15.05.2008 din sursele bănești primite de la Sannier Patrick Francois Domingos a procurat, conform contractului de leasing nr. xxxxx ÎCS „Total Leasing” SA, automobilul de model „Mitsubishi” anul fabricării 2008, numărul caroseriei xxxxx, cu numărul de înmatriculare xxxxx, în valoare de 17 500 euro, suma echivalentă, conform cursului de schimb valutar al BNM, cu 288 750 lei, înregistrându-l la ÎS „Registru” la 20.05.2009, după achitarea tuturor plăților de

către Sannier Patrick Francois Domingos, de asemenea pe numele său, ca ulterior să aibă posibilitate de a dispune de automobilul dat după discreția sa și de a-l înstrăina fără ca Sannier Patrick Francois Domingos să știe despre acest fapt.

Însă, ulterior Sannier Patrick Francois Daminos, fiind sigur că între ei cu Fadievici Marina Leonid există o relație bazată pe încredere deplină, într-o zi nestabilită a lunii februarie 2012, a aflat din rețeaua Internet că, Fadievici Marina a postat profilul său pe site-ul „HeBecia PY” cu anunțul despre căutarea unui mire din țările Europei, ca urmare la dânsul au apărut îndoieli în privința caracterului conștiincios al acțiunilor lui Fadievici Marina, în calitate de directorul întreprinderii și ca rezultat, excluderii consecințelor negative pentru întreprinderea sa în cazul înstrăinării de către Fadievici Marina a terenurilor agricole și automobilului achiziționate din sursele lui bănești.

În legătură cu acest fapt, în luna iunie 2012, Sannier Patrick Francois Domingos cu scopul de a garanta păstrarea surselor bănești investite de dânsul în activitatea normală a întreprinderii sale ÎCS „PS-International” SRL, i-a propus lui Fadievici Marina de a reînregistra terenurile agricole menționate și automobilul de model „Mitsubishi cu numărul de înmatriculare xxxxx, pe numele altei persoane, sau de a restitui lui sursele bănești, investite în achiziționarea acestor bunuri în valoare totală de 2 218 745,60 lei, de la ce Fadievici Marina categoric s-a refuzat.

Ulterior, necățînd la faptul că, în Judecătoria mun. Bălți se află pe rol cauza civilă nr. 2-841/14 la cererea de chemare în judecată înaintată de către Sannier Patrick împotriva Fadievici Marina privind restituirea surselor bănești investite de către el, din banii săi în achiziționarea terenurilor agricole și automobilului, Fadievici Marina, continuând intenția sa criminală, îndreptată spre dobândirea ilicită, prin înșelăciune și abuz de încredere, a bunurilor altei persoane și anume surselor bănești care aparțin lui Sannier Patrick Francois Domingos și știind cu certitudine despre faptul primirii de către dânsa a dreptului de proprietate în privința terenurilor agricole menționate și automobilului de model „Mitsubisshi”, cu numărul de înmatriculare xxxxx, achiziționate din banii lui Sannier Patrick Francois Domingos, fără ca ultimul să știe, a vândut terenurile cu destinația agricolă amplasate pe teritoriul mun. Bălți satul Sadovoe, de care se folosește ÎCS „PS-International” SRL:

- cet. Buzurnîi S. V. conform contractelor de vânzare-cumpărare din 16.05.2013, cu numere cadastrale xxxxx;

- cet. Buzurnîi M. S, conform contractelor de vânzare-cumpărare din 27.01.2014, cu numere cadastrale xxxxx conform contractelor de vânzare-cumpărare din 28.01.2014, cu numere cadastrale xxxxx;

- cet. Crulicovschi N. M. conform contractelor de vânzare-cumpărare din 28.01.2014, cu numere cadastrale xxxxx, conform contractelor de vânzare-cumpărare din 03.02.2014, cu numere cadastrale xxxxx însușind sursele bănești primite în rezultatul vânzării terenurilor.

În total, în perioada de timp cuprinsă între luna decembrie 2005 și luna iunie 2012, Fadievici Marina ilegal a însușit sursele bănești ale lui Sannier Patrick Francois Domingos prin înșelăciune și abuz de încredere, în proporții deosebit de

mari, în sumă totală, conform cursului Băncii Naționale a Moldovei, de 2 218 745,60 lei MD.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, instanța a reținut că, în drept, organul de urmărire penală a încadrat acțiunile inculpatei în baza art.190 alin.(5) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, acțiuni săvârșite de două persoane, cu folosirea situației de serviciu, în proporții deosebit de mari.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în procuratura mun. Bălți, Belinschi V. și de către avocatul Dulgher Dumitru în interesele părții-vătămate Sannier Patrick Fransois Domingos.

3.1 Procurorul în procuratura mun. Bălți, V. Belinschi în cererea sa de apel a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în cauză, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpata Fadievici Marina să fie recunoscută culpabilă în comiterea infracțiunii prevăzute art.190 al.(5) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de 10 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 3 ani. Să fie admisă acțiunea civilă integrală, încasând de la inculpata în beneficiu părții vătămate Sannier Patrick suma de 2 218 745,60 lei. Măsura preventivă aleasă în privința inculpatei sub formă de obligare de a nu părăsi țara de schimbat la arest preventiv, luând-o sub straja din sala judecătii.

În argumentarea poziției, apelantul consideră că, instanța de judecată greșit a ajuns la această concluzie din următoarele motive:

Pe cauza penală dată nu există temeiuri de a concluziona că, cet. Fadievici Marina a fost urmărită penal de către organul de urmărire penală de două ori pentru aceeași faptă. În cazul dat însă s-a constatat că, Fadievici Marina a fost scoasă ilegal de sub urmărirea penală, astfel procurorul adjunct I. Covalciuc corect a concluzionat despre anularea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală ca fiind drept ilegală, cu reluarea urmăririi penale. În cazul dat se reține și viciul fundamental care a afectat hotărârea procurorului A. Celac din 11.10.2013, or, viciul fundamental fiind o încălcare esențială a drepturilor omului și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția R. Moldova și de alte legi naționale. Conform prevederilor art. 94 al. (2) Cod procedură penală, în speța dată prin hotărârea procurorului A. Celac din 11.10.2013 de scoatere de sub urmărire penală a lui Fadievici Marina, au fost lezate drepturile părții vătămate Sannier Patrick la un proces echitabil și acces liber la justiție, fapt care a determinat adoptarea hotărârii procurorului adjunct din 26.08.2014. În cadrul procesului penal nominalizat s-a constatat că, cet. Fadievici Marina continuându-și acțiunile sale îndreptate la însușirea bunurilor altei persoane, fără de a soluționa litigiul existent cu Patrick Sannier, în mod abuziv în lunile ianuarie-februarie 2014 a înstrăinat o parte mare din terenuri agricole, procurate din sursele financiare a lui Patrick Sannier, unor persoane terțe, însușind mijloacele bănești dobândite.

Anume aceste circumstanțe au fost calificate ca fapte noi ori recent descoperite, ce au servit drept temei pentru reluarea urmăririi penale pe cauza penală nr.2012041026 și, ca urmare, prin ordonanța Procuraturii mun. Bălți din 26.08.2014 în baza art.287 al.(4) Cod procedură penală a fost dispusă anularea ordonanței Procuraturii mun. Bălți din 11.10.2013 de scoatere a numitei Fadievici Marina de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale, cu reluarea urmăririi penale pe cauza penală nr. 2012041026. Ulterior, în rezultatul efectuării acțiunilor suplimentare de urmărire penală bazate pe circumstanțe noi, în temeiul prevederilor art. 283 Cod procedură penală, prin ordonanța din 17.11.2014 a fost completată acuzarea anterior înaintată lui Fadievici Marina, fiindu-i calificate acțiunile conform art. 190 al. (5) Cod penal.

Reieșind din cele expuse supra, consideră că, în privința cet. Fadievici Marina nu au fost admise încălcări esențiale a drepturilor omului și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția R. Moldova și de alte legi naționale. Consideră că, probele acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în instanța de judecată sunt pertinente și concludente, care o demască totalmente pe Fadievici Marina în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 al.(5) Cod penal.

3.2 Avocatul Dumitru Dulgher în interesele părții-vătămate Sannier Patrick Fransois Domingos în apelul său a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței din 27.12.2016, cu rejudecarea cauzei potrivit modului prevăzut pentru prima instanță cu adoptarea unei noi hotărâri prin care Fadievici Marina să fie recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse penale în limitele prevăzute de lege. La fel, a solicitat admiterea integrală a acțiunii civile înaintate în cadrul urmăririi penale.

În motivarea apelului a indicat că, apreciază sentința instanței de fond ca fiind una ilegală și neîntemeiată. Consideră că, instanța de judecată eronat a interpretat prevederile art. 287 alin.(4) Cod procedură penală, fără a se expune în sentință referitor la circumstanțele noi apărute menționate mai sus.

De asemenea, fiind neîntemeiată poziția instanței de fond referitor la încălcarea de către organul de urmărire penală a prevederilor art. 22 alin.(3) Cod procedură penală, invocându-se și încălcarea principiului „non bis in idem” care se regăsește și în art. 4 al Protocolului nr. 7 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și libertăților fundamentale, deoarece conform prevederilor articolului menționat sunt prevăzute excepții și anume reluarea urmăririi penale, punerea sub o învinuire mai gravă a aceiași persoană este posibilă în cazul când fapte noi ori recent apărute sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea pronunțată.

Anume aceste fapte noi apărute în baza procesului penal nr. 20140401565 conform plângerii lui Sannier Patrick Fransois Domingos, și cărora instanța de fond nu le-a dat o apreciere obiectivă au stat la baza reluării urmăririi penale date. Nu s-a luat în considerație, nici faptul că, învinuirea primară adusă lui Fadievici Marina se deosebește de învinuirea finală adusă acesteia și nu se referă integral la aceleași fapte, cum a reținut instanța de fond.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 aprilie 2018 au fost respinse, ca nefondate apelul procurorului în procuratura mun. Bălți, V. Belinschi și apelul avocatului Dumitru Dulgher în interesele părții-vătămate Sannier Patrick Francois Domingos și menținută sentința fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat, că efectuând o retrospectivă a actelor procesuale, prin ordonanța din 11 octombrie 2013, Fadievici Marina a fost scoasă integral de sub urmărirea penală, ordonanța fiind menținută prin încheierea Judecătorei Bălți din 25 noiembrie 2013, iar ulterior ordonanța respectivă a fost anulată prin ordonanța din 26 august 2014, fiind reluată urmărirea penală, ultima fiind din nou pusă sub învinuire, fapt ce contravine prevederilor art. 4 din Protocolul adițional la Convenție nr.7 în corespundere cu care *„nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicția aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale aceluiași stat”*.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal a remarcat, că anularea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Fadievici Marina în baza art.190 alin.(5) Cod penal se bazează pe alte motive decât cele prescrise de lege, astfel la caz nu au fost constatate careva circumstanțe noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental, care ar fi condiționat reluarea urmăririi penale în cauza nominalizată, după cum a invocat procurorul în ordonanță.

La rândul său, instanța de apel a reținut lipsa motivării de către acuzare la reluarea urmăririi penale în privința lui Fadievici Marina, a viciului fundamental ce ar fi afectat precedentă hotărâre de scoatere de sub urmărire, în sensul încălcării esențiale a drepturilor și libertăților lui, garantate de Convenție și tratate internaționale, precum și de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale, hotărârea adoptată în acest sens, neconținând nici una din trimiterile la legile menționate.

Respectiv, Colegiul penal a constatat că, la adoptarea ordonanței din 26.08.2014 de reluare a urmăririi penale, nu a fost invocat vre-unul din temeiurile menționate supra, ce ar determina posibilitatea redeschiderii procesului penal.

În același sens instanțe de apel a menționat că, concluziile conținute în ordonanța de reluare a urmăririi penale din 26.08.2014 nu și-au găsit motivarea în coraport cu prevederile pct.7 și 8 a Hotărârii Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin.(6) art. 63 Cod de procedură penală, nr. 26 din 23.11.2010, potrivit căror, organul de urmărire penală poate relua urmărirea penală în corespundere cu alin.(1) art. 287 Cod de procedură penală, dacă: *„decizia este afectată de un viciu fundamental; sau apar fapte noi sau recent descoperite, care existau la data adoptării ordonanței de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire și/sau de clasare a cauzei, dar despre care nu avea cunoștință organul de urmărire penală și care sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată”*, acestea fiind *„unicele circumstanțe, în care intervine derogarea de la principiul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă”*, consacrat de art. 4 din Protocolul nr. 7 CEDO și art. 22 Cod de procedură penală.

Totodată instanța de apel a conchis că, în speța dată nefiind stabilite careva fapte noi sau recent descoperite sau viciu fundamental ce în cadrul urmăririi precedente ar fi afectat hotărârile de încetare a urmăririi penale, ordonanța de reluare a urmăririi penale, rămânând a fi contrar prevederilor art.22 și 287 Cod de procedură penală.

Având în vedere cele expuse și ținând cont de hotărârile Curții Constituționale cu privire la declararea neconstituționalității prevederilor art.63 alin.(6) și art.287 alin.(1) Cod de procedură penală și de cele stipulate în art.251 Cod de procedură penală, Colegiul conchide că, ordonanța de reluare a urmăririi penale din 26.08.2014 este neîntemeiată pe circumstanțele prevăzute în art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, fiind lovită de nulitate absolută și nu produce careva consecințe juridice.

Prin urmare, reluarea urmăririi penale contrar cerințelor stipulate în art.22 alin.(2) și art.287 alin.(1) Cod de procedură penală (modificat prin MO 44-47/18/108 din 09.02.2018), precum și celor din art.4 Protocolul nr.7 la Convenție, urmează a fi considerată ca o încălcare a prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței prevăzute în art.251 Cod de procedură penală, fapt ce a fost corect luată de instanța de fond din oficiu.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar* de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina și de către avocatul Vieru Vadim în numele părții vătămate Sannier Patrick.

5.1 În recursul său procurorul a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei atacate cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, indicând temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod procedură penală, și a invocat că pe cauza penală dată nu sunt temeiuri de a concluziona că cet. Fadievici Marina a fost urmărită penal de către organul de urmărire penală de două ori pentru aceeași faptă.

În motivarea cerințelor sale procurorul a indicat cp,

5.2 În recursul său avocatul a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a sentinței judecătoreiei Bălți (sediul central) din 27 decembrie 2016 și Deciziei Curții de Apel Bălți din 19 aprilie 2018 cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel, indicând temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 15) Cod procedură penală.

În susținerea poziției sale avocatul a menționat, că conform ordonanței de reluare a UP din 26 august 2014, procurorul adjunct din Procuratura mun. Bălți, a dispus anularea ordonanței procuraturii mun. Bălți din 11 octombrie 2013 de scoatere a numitei Fadievici Marina de sub urmărirea penală și clasare a cauzei penale nr.2012041026, și reluată urmărirea penală în cadrul cauzei penale nr.2012041026, invocând că au apărut fapte noi, care impun reluarea urmăririi penale, conform art. 287 alin.(4) Cod procedură penală.

Potrivit ordonanței de reluare a UP din 26.08.2014, la data de 06.08.2014 în IP Bălți a fost înregistrat procesul penal în baza plângerii părții vătămate conform căreia Fadievici Marina în lipsa sa a înstrăinat mai multe loturi de pământ, iar sursele financiare dobândite în urma înstrăinării le-a utilizat după bunul său plac.

Indică apărarea, că anume aceste circumstanțe au fost just atribuite de către organul de urmărire penală la circumstanțe recent apărute conform art. 287 alin. (4)

Cod procedură penală, care într-un mod absolut legal au permis reluarea urmăririi penale.

Consideră avocatul, că instanța de judecată eronat a interpretat prevederile art. 287 alin. (4) Cod procedură penală, fără a se expune în sentință referitor la circumstanțele noi apărute.

Deasemenea, consideră apărarea ca fiind neîntemeiată poziția instanței de fond și apel referitor la încălcarea de către organul de urmărire penală a prevederilor art. 22 alin. (3) Cod procedură penală, invocându-se și încălcarea principiului „non bis in idem” care se regăsește și în art. 4 al Protocolului nr.7 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și libertăților fundamentale, deoarece conform prevederilor articolului menționat sunt prevăzute excepții și anume reluarea urmăririi penale, punerea sub o învinuire mai gravă a aceiași persoană este posibilă în cazul când fapte noi ori recent apărute sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea pronunțată.

Invocă recurentul, că nu s-a luat în considerație, nici faptul, că învinuirea primară adusă lui Fadievici Marina se deosebește de învinuirea finală adusă acesteia și nu se referă integral la aceleași fapte, cum a reținut instanța de fond și de apel.

Reiterează apărarea că, conform prevederilor art. 94 al.(2) Cod procedură penală prin hotărârea procurorului A. Celac din 11.10.2013 de scoatere de sub urmărire penală a lui Fadievici Marina, au fost lezate drepturile părții vătămate Sannier Patrick la un proces echitabil și acces liber la justiție, fapt care a determinat adoptarea hotărârii procurorului adjunct din 26.08.2014.

În cadrul procesului penal nominalizat s-a constatat că, cet. Fadievici Marina continuându-și acțiunile sale îndreptate la însușirea bunurilor altei persoane, fără de a soluționa litigiul existent cu Patrick Sannier, în mod abuziv în lunile ianuarie-februarie 2014 a înstrăinat o parte mare din terenuri agricole, procurate din sursele financiare a lui Patrick Sannier, unor persoane terțe, însușind mijloacele bănești dobândite.

6. La recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina și de către avocatul Vieru Vadim în numele părții vătămate Sannier Patrick, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod procedură penală, avocatul Ursu Nicolae a depus referință, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate, invocând că, nu se încadrează în cerințele art. 427 al. 1 Cod procedură penală.

Indică avocatul că după cum accentuează și instanța de apel în soluția adoptată, ordonanța de reluare a urmăririi penale din 26.08.2014 a avut la bază alte motive decât cele prescrise de lege, astfel la caz, nu au fost constatate careva circumstanțe noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental, care ar fi condiționat reluarea urmăririi penale în cauza nominalizată, după cum a motivat procurorul în ordonanță.

Concluziile din ordonanța de reluare a urmăririi penale din 26.08.2014 nu și-au găsit motivarea în coraport cu prevederile pct. 7 și 8 a Hotărârii Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 63 alin. (6) CPP nr. 26 din 23.1 1.2010, potrivit cărora organul de urmărire penală poate relua urmărirea penală numai în condițiile art. 287 alin. (4) CPP.

7. Judecând recursurile ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia avocatului Ursu Nicolae expusă în referință, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Recurenții în recursul declarat, indică temeiul de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile art.427 alin. (1) pct. 6) și 15 Cod de procedură penală.

7.1 Referitor la temeiul de recurs, prin prisma pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, *Colegiul penal* constată că, temeiul menționat nu și-a găsit confirmare, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414, 415 al.2¹), 417 alin.8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul declarat, motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii atacate, dispozitivul fiind expus clar și instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de drept.

Colegiul constată că temeiul prevăzut la pct.6) al.1 art.427 Cod procedură penală la care se referă autorii recursurilor nu persistă în cauză, deoarece din decizia instanței de apel rezultă că probele administrate au fost analizate obiectiv și a fost dat răspuns la toate argumentele expuse în apel.

Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel întemeiat a ajuns la concluzia de respingere a apelului procurorului în procuratura mun. Bălți, Belinschi V. și a apelului avocatului Dulgher Dumitru în interesele părții-vătămate Sannier Patrick

Fransois Domingos cu menținerea sentinței fără modificări prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Fadievici Marina, învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, în legătură cu faptul că există o ordonanță a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceiași faptă, de scoatere de sub urmărire penală.

La concluzia enunțată instanța de apel a ajuns în rezultatul cercetării actelor procesuale, și anume a ordonanței din 11 octombrie 2013 prin care Fadievici Marina a fost scoasă integral de sub urmărirea penală, pe motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii de sustragere prin înșelăciune, constatând existența între părți a unui litigiu civil, ordonanță, menținută prin încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Bălți din 25 noiembrie 2013, care este irevocabilă, iar ulterior fiind anulată prin ordonanța din 26 august 2014 emisă de Procurorul adjunct mun. Bălți și dispusă reluarea urmăririi penale, invocând că au apărut fapte noi sau recent descoperite ultima fiind din nou pusă sub învinuire, fapt ce contravine prevederilor art.4 din Protocolul adițional la Convenție nr.7 în corespundere cu care „*nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicția aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale aceluiași stat*”, iar careva temei de a considera că concluzia instanței de apel este eronată la caz lipsește.

Astfel, se constată că, în cauza dată, nu au fost constatate careva circumstanțe noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental, care ar fi condiționat reluarea urmăririi penale în cauza nominalizată, acuzarea nu a motivat prezența viciului fundamental ce ar fi afectat precedenta hotărâre de scoatere de sub urmărire a inculpatei, în sensul încălcării esențiale a drepturilor și libertăților lui, garantate de Convenție și tratate internaționale, precum și de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Se reține, că ordonanța de scoatere de sub urmărire penală a inculpatei pe motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii de sustragere prin înșelăciune, constatând existența între părți a unui litigiu civil, a fost menținută prin încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Bălți din 25 noiembrie 2013, emisă în ordinea art. 313 Cod procedură penală, încheiere care este irevocabilă.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că, cet. Fadievici Marina continuându-și acțiunile sale îndreptate la însușirea bunurilor altei persoane, fără de a soluționa litigiul existent cu Patrick Sannier, în mod abuziv în lunile ianuarie-februarie 2014 a înstrăinat o parte mare din terenuri agricole, procurate din sursele financiare a lui Patrick Sannier, unor persoane terțe, însușind mijloacele bănești dobândite, constituie fapte noi recent descoperite ce au servit drept temei de reluare a urmăririi penale. Or, conform Hotărârii Plenului CSJ nr.7 din 04.07.2005 noțiunea de „*fapte noi recent descoperite*”, care permit reluarea urmăririi penale, constituie circumstanțe de fapt de care nu avea cunoștință organul de urmărire penală, însă ele existau la momentul adoptării ordonanței de clasare a procesului penal.

Astfel că, aceste circumstanțe nu constituie careva fapte noi sau recent descoperite sau viciu fundamental ce în cadrul urmăririi precedente ce ar afecta hotărârile de încetare a urmăririi penale, ordonanța de reluare a urmăririi penale,

rămânând a fi contrar prevederilor art. 22 și 287 Cod de procedură penală.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit conchide, că instanța de apel n-a comis eroarea de drept invocată de către recurenți deoarece eroarea gravă de fapt constă în stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerație a probelor, care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor și ea trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

Totodată, respingând apelul, și menținând sentința primei instanțe, instanța de apel și-a argumentat soluția prin faptul că, la adoptarea ordonanței din 26.08.2014 de reluare a urmăririi penale, nu a fost invocat vre-un temei ce ar determina posibilitatea redeschiderii procesului penal, iar reluarea urmăririi penale contrar cerințelor stipulate în art.22 alin.(2) și art.287 alin.(1) Cod de procedură penală (modificat prin MO 44-47/18/108 din 09.02.2018), precum și celor din art.4 Protocolul nr.7 la Convenție, este considerată ca o încălcare a prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței prevăzute în art. 251 Cod de procedură penală.

Referitor la motivele invocate în cererea de recurs precum că, „(...) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel”, Colegiul penal menționează că, o astfel de eroare în cauza dată nu se constată, deoarece:

- decizia instanței de apel este una argumentată inclusiv în raport cu cererile de apel declarate de către procuror și avocat (f.d.93-98 Vol. VIII), care conține aceleași argumente ca și în recursul ordinar, totodată instanța de recurs consideră că, repronunțarea asupra argumentelor recursului nu poate duce la casarea deciziei contestate, or potrivit practicii CtEDO (Coroi vs R. Moldova, 15.03.2011), Curtea a specificat că, „ (...) este adevărat că decizia Curții de Apel a fost foarte succintă și doar a menținut hotărârea primei instanțe. Totuși, având în vedere faptul că fondul cauzei a fost examinat în mod corespunzător de către prima instanță și că hotărârea acesteia este motivată suficient, precum și având în vedere natura motivelor invocate de reclamant în cererea sa de recurs, Curtea nu consideră că respingerea recursului fără o motivare detaliată constituie o violare a cerințelor articolului 6 § 1 al CoEDO”;

Lecturând textul deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit constată, că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată, instanța de apel și-a motivat soluția adoptată, în raport cu argumentele apelanților.

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurenților invocate în recursurile declarate, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurenților, pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010, și statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit atestă că erorile de drept invocate de recurenți prin prisma prevederilor art. 427 alin.1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs.

7.2 Referitor la eroarea de drept prevăzută de art.427 alin.1) pct.15) Cod de procedură penală, invocată în recursul declarat de către avocat, potrivit căreia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel dacă instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză, indicând în acest context hotărârile CtEDO în cauzele *Sutyazhnik c. Rusia* (nr. 8269/02, din 23 iulie 2009, paragr.35), *Radchikov c. Rusiei*, (nr. 65582/01, hotărâre din 24 mai 2007), Colegiul penal lărgit stabilește că cauzele invocate nu sunt similare cu circumstanțele prezente în cauza deferită judecătii, nefiind relevante pentru prezenta speță, or instanța de apel just a constatat că, nu au fost stabilite careva circumstanțe noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental, care ar fi condiționat reluarea urmăririi penale în cauza nominalizată.

Colegiul penal în raport cu motivele invocate în recurs, care sunt declarative, constată că o astfel de eroare nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat în acest sens, lipsind temeieri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate.

Prin urmare, Colegiul penal apreciază că, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CoEDO. În același context, Colegiul penal menționează că, deși art. 6§1 CoEDO obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile, însă Curtea a clarificat că acest lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de parte (*Van de Hurk vs. Olanda*, din 19.04.1994)

În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursul declarat urmează a fi respins ca inadmisibil.

8. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare, declarate de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina și de către avocatul Vieru Vadim în numele părții vătămate Sannier Patrick, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 aprilie 2018, în cauza penală privind-o pe ***Fadievici Marina xxxxx***, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de **25 aprilie 2019.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor